

Pełnomocnictwo w postępowaniu przed organem podatkowym – urzędnicy wykorzystują wątpliwości

Od stycznia 2016 roku znowelizowane przepisy ustawy Ordynacja podatkowa wprowadziły szereg znaczących zmian, m.in. w zakresie udzielania pełnomocnictw oraz doręczania pism profesjonalnym pełnomocnikom. W przepisach wyraźnie nazwano trzy rodzaje pełnomocnictw, które może udzielić strona w sprawie podatkowej – również w formie dokumentu elektronicznego. Są to pełnomocnictwa ogólne, szczególne albo pełnomocnictwa do doręczeń. Wspomniane szczegółowe przepisy obowiązują od początku roku, z wyjątkiem tych dotyczących pełnomocnictw ogólnych, które zaczęły obowiązywać od 1 lipca 2016 roku. Do tego czasu minister finansów powinien również wydać rozporządzenie w sprawie wzoru pełnomocnictwa ogólnego oraz wzoru zawiadomienia o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu tych pełnomocnictw – tak, jak to zrobił w przypadku pełnomocnictw szczególnych oraz pełnomocnictw do doręczeń.

Zmiany wydają się więc lepsze, ale jak to zwykle bywa, niosą z sobą także nowe wątpliwości natury praktycznej wynikające z art. 138c par. 1 oraz art. 144 par. 5 ustaw, w zakresie obligatoryjnej treści pełnomocnictwa.

Pierwszy z przepisów dotyczy danych identyfikujących mocodawcę oraz jego pełnomocnika poprzez m.in. podanie ich identyfikatorów podatkowych, a w przypadku profesjonalnego pełnomocnika, tj. adwokata, radcy prawnego czy doradcy podatkowego – także jego adresu elektronicznego. O ile podawanie identyfikatora podatkowego podatnika (mocodawcy) jest całkowicie zrozumiałe, o tyle już podawanie identyfikatora podatkowego pełnomocnika nie

materiały prasowe

mec. Robert Nogacki
właściciel Kancelarii Prawnej Skarbiec

jest takie oczywiste. Uzasadnione staje się bowiem podejrzenie, że urzędnicy organów skarbowych będą mogli, po wprowadzeniu identyfikatora do bazy podatników, poznać dokładne dane podatkowe pełnomocnika – w tym rozliczenia podatkowe, a w odpowiednim i wygodnym dla siebie momencie wykorzystać je do wszczęcia u pełnomocnika kontroli i/lub postępowania podatkowego, np. gdy pełnomocnik nie będzie „posłuszny” poleceniom organu. Podawanie adresu elektronicznego na pełnomocnictwie z kolei jest skorelowane z treścią drugiego, wskazanego wcześniej, artykułu dotyczącego doręczania pism profesjonalnemu pełnomocnikowi, które obligatoryjnie następuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo w siedzibie organu podatkowego. W myśl zapisów ustawy profesjonalny pełnomocnik powinien posiadać aktywne konto na platformie ePUAP oraz połączony z nią adres elektroniczny. Tymczasem stawianie takiego

wymogu nie ma pokrycia w żadnym z przepisów ustawy Ordynacja podatkowa. Ustawa zwraca bowiem jedynie uwagę na obowiązek podania posiadanego przez pełnomocnika adresu elektronicznego, na który następować będzie doręczanie pism organu podatkowego. Takie żądanie organu należy więc zinterpretować jako działanie wymierzone nie tylko w samego pełnomocnika, ale także w stronę postępowania. Próbuje się tu zdyskredytować działania osoby, której powierzyła ona sprawę podatkową i wyeliminować ją z postępowania np. na czas wydawania decyzji czy protokołu kontroli.

Wymieniona ustawa odnosi się wprawdzie wprost do profilu ePUAP, ale jedynie w sytuacji, kiedy organ chce przesłać pismo wydane w formie dokumentu elektronicznego przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego ministra właściwego do spraw finansów publicznych, a które to pismo zostało podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. W takiej sytuacji organ podatkowy ma prawo doręczyć wydruk pisma uzyskanego z tego systemu i odzwierciedlającego treść tego pisma, jeżeli strona nie wносиła o doręczenie pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub nie wyraziła zgody na doręczenie pism w taki sposób. Wydruk ten ma moc dokumentu urzędowego, co wynika z treści art. 144b par. 4 ww. ustawy.

A co z kwestią podawania adresu elektronicznego przez pełnomocników, którzy dołączyli pełnomocnictwo do akt sprawy przed 1 stycznia 2016 roku, z czym problemy mieli

zarówno pełnomocnicy, jak i organy podatkowe? Wyjaśnił ją dyrektor Departamentu Polityki Podatkowej Ministerstwa Finansów, informując i wyjaśniając jednocześnie w swym piśmie z 30 grudnia 2015 roku kierowanym do dyrektorów Izb Skarbowych, twierdząc, iż pełnomocnictwa dołączone do akt sprawy przed 1 stycznia 2016 roku, a także ich urzędowo poświadczone odpisy oraz uwierzytelnione odpisy uznaje się za pełnomocnictwa szczególne w rozumieniu art. 138e zmienionej ustawy Ordynacja podatkowa – na podstawie art. 24 ustawy nowelizującej z 10 września 2015 roku. W tym przypadku doręczenia pism pełnomocnikowi będącemu adwokatem, radcą prawnym lub doradcą podatkowym będą dokonywane za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o ile pełnomocnik wnieśli lub wyrazi zgodę na doręczenia w ten sposób. Doręczenie pism tym pełnomocnikom nastąpi także, gdy pełnomocnik ustanowiony przed 1 stycznia 2016 roku wskaże dodatkowo po tej dacie adres elektroniczny, składając pełnomocnictwo według wzoru określonego w rozporządzeniu. Wydaje się pewne, że jeszcze przez długi czas problemy interpretacyjne wprowadzonych przepisów o pełnomocnictwie będą kością niezgody między podatnikami i pełnomocnikami a organami podatkowymi i skarbowymi. Pewne wydaje się również, że będą one wykorzystywane przez urzędników dla zaspokojenia interesów fiskusa. Niewątpliwie także te kwestie znajdą, prędzej czy później, swe rozstrzygnięcie przed sądem w indywidualnych sprawach podatników.

Kancelaria Prawna Skarbiec jest wiodącym podmiotem w zakresie przeciwdziałania bezprawiu urzędniczemu i kontroli podatkowych.